

Mari Paz Arrula Ruiz [komunean grabatua]

Eider Madina Berasategi
@xaukenaxauk

“Intimitatean ere, emakumeok libre sentitu nahi dugu”

Mari Paz Arrula naiz, tafallarra, eta adin guztietako beste 150 emakume baino gehiago bezala gure herriko taberna bateko komunean grabatua izan nintzen, lokalaren jabeak jarritako kameren bidez.

Bertako langileak ohartu ziren trikimai-luaz eta haiek izan ziren nagusia salatu zutenak. Txalotzekoa iruditzen zait haien jarrera ausarta, lanpostua kolokan egonda ere egoera ez estaltzeagatik.

Gertaeraren berri izan genuenean, kasuan inplikaturako guztiak elkartu ginen, zer egin eztabaidatzeko. Ez da batere egoera erraza izan, herri batean, guztiok ezagunak izanik, oso zaila baita salaketa jartzea. Nahi ala ez, eraso-tzailearen familia eta ingurukoak ere zipriztintzen ditu kasuak eta prozesua gogorra izan da.

Gainera, gaia delikatu da, denok ez dugulako berdintasunaren pentsatzen; eta norberak bere hautua egin du. Batzuek nahiago izan dute ezizusiarena egin eta lehenbailehen gaia ahanzi; beste batzuk, aldiz, publiko egitearen aldekoak izan gara.

Askok oso gaizki pasa du eta irudi horiek non eta noren eskuetan egon daitezkeen pentsatze hutsak beldurtu egiten ditu. Horrez gain, halako kasuen ondorioz jendartearen mesfidantza sortu da eta emakume askok aldagela, dutxa eta komun publikoetan segurtasun eza sentitzen du.

Historikoki emakumeon intimitatea jomugan egon da, eta horren adibide dira zelata-zuloak. Baina teknologia garatzen eta merkatzen joan den heinean, eskuragarriagoak dira tresnak eta era-

soak eraldatu egin dira. Euskal Herrian halako grabazio ugariaren berri izan dugu azken urteotan; eta zehazki, sei hilabete-tan sei kasu. Datua ikaragarria iruditzen zait, badakigulako publiko egin ez diren halako gehiago ere badirela.

Ni kartzelaren kontra nago, baina argi ikusten dut halakoak salatzen ez baditugu egoera ez dela sekula aldatuko. Ez gabilta etekin ekonomiko bila, horri uko egingen nioke, baina horrelako erasorik ez dadila errepikatu nahi dugu, intimitatean ere libre sentitzeko.

Gainera, legeak intimitatearen aurkako erasotzat soilik hartzen ditu kasu hauek, ez indarkeria matxista gisa. Kamera txiki bat edonork eskura dezake, eta nahi duen lekuan ezkutatu. Baina ez da kasualitatea emakumeok ez egitea. Teknologia berrien erabilpenarekin menperatze nahiaren funtsa errepikatzen da –gizonak indartsuago izatearen betiko aitzakia deuseztatuz, gainera–.

Argi ikusten da zigor-kodean hutsune handia dagoela alor honetan. Hori dela-eta, Nafarroako Parlamentuarekin harremanetan jarri gara eta bertako

Berdintasun Batzordea lanean ari da gaia landu eta legean esku-hartzeko.

Iragan maiatzaren 5ean Parlamentuko lan saio batean izan ginen gure kasua azaldu eta legedia alda dadin eskatzeko. Izan ere, 2004. urteko Espainiako genero indarkeriaren gaineko legea (abenduaren 28ko 1/2004 legea) oso zaharkitua geratu da. Bikotekideek edo bikotekide ohiek eginiko erasoak bakarrik hartzen ditu indarkeria sexistatzat eta egungo sisteman gertatzen diren beste hainbat eraso kanpoan uzten ditu.

2015eko indarkeria matxistaren kontrako Nafarroako Legeak (apirilaren 10eko 14/2015 Foru Legea) modu zabalagoan eta gaurkotasan handiagoz biltzen eta ulertzen ditu erasoak. Hala ere, hankamotz geratzen dela iruditzen zait, errealitatean ematen diren indarkeria mota ugari ez dituelako jasotzen.

Instituzioek ongi hartu gaituzte eta hori eskertzekoa da, entzun digutelako eta lanerako prest agertu direlako. Baina azaldu diguten sentsibilizazioaz gain, gauzak aldatzeko konpromisoa eskatzen dut. ■